

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
tirsdag 20. august 2024 kl. 08:00
Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 08:30.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Johan Narum, Anne Jødahl Skuterud, Gaute Lenvik, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Anne Berit Aker Hansen (fra sak 70/24), Vidar Olsen og Marit Haugen
Forfall:	
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Knut Berg, Mari Vengnes, Åsne Vidarsdotter Juul, Hege Heiberg, Ellen Karin Solevåg og Ida Louise Bjønness

Saksliste

068/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
069/24	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	4
070/24	Endring i retningslinjer om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren	6
071/24	Melk – Høring av forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk i forbindelse med overgang til volummodell melk	11
072/24	Korn - Omsetningsavgift for korn - kornåret 2024/2025	16

Sak nr.: 068/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.08.2024	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 24/68150-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 069/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.08.2024	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saks nr.: 24/68150-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 20. juni 2024 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Sak nr.: 070/24	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 20.08.2024	Tittel: Endring i retningslinjer om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren	Saks nr.: 24/68112- 1

Beskrivelse

Innstillingen følger opp endringer i jordbruksavtalen når det gjelder fastsetting av PGE for kjøtt og egg og tilhørende informasjonsplikt.

Det heter i jordbruksavtalen for 2024-2025 punkt 2.2 «Volummodell kjøtt og egg (planlagt gjennomsnittlig engrospris)» punkt 2.2.1:

«2.2.1 Generelle bestemmelser:

For produkter som omfattes av volummodellen skal markedsregulator Nortura fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret.»

Endringen gir et behov for å endre Omsetningsrådets retningslinjer om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren. Landbruksdirektoratet foreslår at rådet vedtar en endring slik det fremgår av forslag til vedtak.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 6 fjerde ledd

Retningslinjer for informasjonsflyt i kjøttsektoren av 31. mars 2011

Retningslinjer for informasjonsflyt i eggsektoren av 21. juni 2013

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

1. I retningslinjer for informasjonsflyt i kjøttsektoren fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 vedtas nytt 3. ledd i punkt 5 som følger:

«Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret jf. jordbruksavtalen. Informasjon om avgjørelse om suspensjon av fastsatt PGE med tilhørende prisløype skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at avgjørelsen er tatt.»
2. I retningslinjer for informasjonsflyt i eggsektoren fastsatt av Omsetningsrådet 21. juni 2013 vedtas nytt 3. ledd i punkt 5 som følger:

«Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret jf. jordbruksavtalen. Informasjon om avgjørelse om suspensjon av fastsatt PGE med tilhørende prisløype skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at avgjørelsen er tatt.»

Møtebehandling

Leder Bjørg Tørresdal bemerket at under punkt 2 i vedtaket, skal det være nytt 3. ledd i punkt 4, ikke punkt 5, i retningslinjer for informasjonsflyt i eggsektoren.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. I retningslinjer for informasjonsflyt i kjøttsektoren fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 vedtas nytt 3. ledd i punkt 5 som følger:

«Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret jf. jordbruksavtalen. Informasjon om avgjørelse om suspensjon av fastsatt PGE med tilhørende prisløype skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at avgjørelsen er tatt.»

2. I retningslinjer for informasjonsflyt i eggsektoren fastsatt av Omsetningsrådet 21. juni 2013 vedtas nytt 3. ledd i punkt 4 som følger:

«Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret jf. jordbruksavtalen. Informasjon om avgjørelse om suspensjon av fastsatt PGE med tilhørende prisløype skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at avgjørelsen er tatt.»

Endring i retningslinjer om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren

Det heter i jordbruksavtalen for 2024-2025 punkt 2.2 «Volummodell kjøtt og egg (planlagt gjennomsnittlig engrospris)» punkt 2.2.1:

«2.2.1 Generelle bestemmelser:

For produkter som omfattes av volummodellen skal markedsregulator Nortura fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret.»

At markedsregulator i jordbruksavtalen har fått adgang til å suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret i en situasjon hvor Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, gjør at det er behov for å endre retningslinjer om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren. Omsetningsrådets retningslinjer til markedsregulator må være i harmoni med jordbruksavtalen.

Det heter i retningslinjer om informasjonsflyt i kjøttsektoren punkt 5:

«5. Markedsregulators vurdering av prissituasjonen

Storfe, sau/lam og svin

Markedsregulator skal for hvert halvår fastsette en planlagt gjennomsnittlig engrospris. Planlagt gjennomsnittlig engrospris er bindende oppover og skal kunngjøres innen 25. mai og 25. oktober. Med utgangspunkt i planlagt gjennomsnittlig engrospris skal markedsregulator fastsette en tilhørende planlagt prisløype. Planlagt prisløype kunngjøres innen 1. juni og 1. november.

Markedsregulator skal varsle eventuell reduksjon av gjennomsnittlig engrospris, sammen med tilhørende prisløype, samtidig med volumprognosene i mars og/eller september. Dersom det vurderes som nødvendig kun å endre prisløypen for å oppnå fastsatt gjennomsnittlig engrospris for prisperioden, skal dette varsles til de samme tidspunktene. Videre er markedsregulator forpliktet til å orientere om markedssituasjonen og forklare/dokumentere eventuelle avvik/endringer ved forespørsel.»

Tilsvarende formulering er brukt i retningslinjer om informasjonsflyt i eggsektoren punkt 4.

At markedsregulator har fått adgang til å suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret i en situasjon hvor Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, er hjemlet i jordbruksavtalen for 2024-2025. Det vises i denne forbindelse til Hovedavtalen for jordbruket av 17. februar 1992 som sier i § 1-1 at:

«Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift.»

Når denne adgangen til å suspendere PGE er regulert i jordbruksavtalen, er det ikke behov for å regulere dette i en forskrift. At markedsregulator er forpliktet til å følge opp

jordbruksavtalen følger av samarbeidsavtalen mellom faglagene og markedsregulatorne, og dessuten av markedsreguleringsforskriften § 3-1 som sier at «Markedsregulator innen produksjonene egg og kjøtt av storfe, sau/lam og svin har ansvaret for å sikre et balansert marked i samsvar med gjeldende landbrukspolitik.» Det må legges til grunn at gjeldende jordbruksavtale er uttrykk for gjeldende landbrukspolitik.

Det er imidlertid behov for å etablere egne regler når det gjelder markedsregulators plikt til å informere markedet om de avgjørelser regulator gjør i forbindelse med de nye reglene om å suspendere fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype. At Omsetningsrådet er forpliktet til å følge opp dette, følger av rådets ansvar for at informasjonsplikten blir overholdt av markedsregulator, jf. rammeforskriften § 2 som lyder:

«§ 2.Informasjonsplikt

Vedtak om markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, prisprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjon skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at vedtak om endring/tiltak er foretatt.»

Denne bestemmelsen er gjennomført av rådet overfor markedsregulator i markedsreguleringsforskriften § 6 som lyder:

«§ 6.Informasjonsplikt og informasjonshåndtering

Omsetningsrådet kan kreve at markedsregulator etablerer skriftlige interne rutiner for informasjonshåndtering og kontrollere at rutinene blir overholdt. Rutinene skal sikre en forsvarlig informasjonshåndtering slik at opplysninger om aktiviteter som markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret ikke tilflyter forretningsvirksomheten.

Markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, prisprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjon skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at vedtak om endring/tiltak er foretatt.

Tine SA skal gjøre prisprognoser ett år frem i tid tilgjengelig for aktørene. Tine SA skal dessuten varsle alle meieriselskaper om endringer i noteringsprisen umiddelbart etter vedtak og senest to uker før de trer i kraft. Dersom slik varsling ikke foretas har meieriselskapene rett, men ikke plikt til å kjøpe melk til gjeldende noteringspris inntil tilsvarende frist har løpt.

Nortura SA skal dessuten varsle alle aktører om endringer i engrosprisen for egg umiddelbart etter vedtak og senest en virkedag før de trer i kraft. Dersom slik varsling ikke foretas har aktørene rett, men ikke plikt, til å kjøpe varen til gjeldende engrospris inntil tilsvarende frist har løpt.

Omsetningsrådet kan utarbeide retningslinjer vedrørende praktisering av informasjonsplikten.»

Det må legges til grunn at markedsregulators plikt til å informere markedet om en suspensjon av fastsatt planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype, allerede følger av markedsreguleringsforskriften § 6 andre ledd. Det er likevel behov for å klargjøre dette i den tilhørende retningslinjen. Det foreslås følgende likelydende tillegg i retningslinjen for informasjonsflyt både for kjøtt og for egg i henholdsvis punkt 5 og punkt 4:

«Dersom Landbruksdirektoratet for å hindre alvorlig markedsforstyrrelse har satt tollavgiftssatsen til null i medhold av FAT kap. 2a, kan markedsregulator suspendere fastsatt

planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) med tilhørende prisløype for den resterende del av halvåret jf. jordbruksavtalen. Informasjon om avgjørelse om suspensjon av fastsatt PGE med tilhørende prisløype skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at avgjørelsen er tatt.»

Sak nr.: 071/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 20.08.2024	Tittel: Melk – Høring av forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk i forbindelse med overgang til volummodell melk	Saks nr.: 24/65336- 2

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet og jordbrukets organisasjoner er enige om at målprissystemet for melk skal avvikles fra 1. november, og at volummodell melk skal innføres samtidig. Dette nødvendiggjør endringer i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer med tilhørende retningslinjer.

Landbruksdirektoratet legger med dette frem utkast til høringsnotat om endringer i Omsetningsrådets regelverk. I høringsnotatet foreslås det også retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren.

Hjemmel

Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11 og forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Lov av 1967-02-10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel VII om krav til høring av forskrifter, jf. også instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen).

Forutsetninger

Vedlegg

Utkast til høringsnotat med følgende vedlegg:

1. Endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer
2. Endring i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter
3. Endring i kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten
4. Forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektorene.

Møtebehandling

Marit Haugen foreslo å endre utkastet til forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 6 tredje ledd første setning til «Ved offentliggjøring av planlagt gjennomsnittlig engrospris for kommende halvår skal Tine SA gjøre prisprognoser et halvt år frem i tid tilgjengelig for aktørene.»

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken har sperrefrist inntil Landbruks- og matdepartementet har sendt ut sin høring angående innføring av volummodell melk.

Vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar å sende på høring forslag til endringer i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.
2. For å sikre en helhetlig regelverksgjennomgang sender Omsetningsrådet også på høring forslag til

- a. endring i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter,
 - b. endring i kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten og
 - c. retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren.
3. Omsetningsrådet godkjenner høringsnotatet.
4. Landbruksdirektoratet får fullmakt til å foreta tekniske og redaksjonelle endringer.
5. Omsetningsrådet ber om at Landbruksdirektoratet sender forslagene på høring.

Melk – Høring av forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk i forbindelse med overgang til volummodell melk

Generelt

Vedlagt innstillingen er høringsnotat samt forslag til endringer i markedsreguleringsforskriften (vedlegg 1), retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter (vedlegg 2) og kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten (vedlegg 3). Vedlagt ligger også forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren (vedlegg 4).

Høringsnotatet beskriver kort årsaken til endringene (overgang til ny prismodell melk) og går deretter gjennom de ulike endringene i forskjellige regelverk. Endringene i Omsetningsrådets regelverk følger av det som er bestemt i jordbruksforhandlingene, og er hovedsakelig språklige endringer, som for eksempel at begrepet «målpriisvare» fjernes. For å sikre en helhetlig oversikt over alle endringsforslagene, gjennomgås de også i innstillingen.

Alle endringene foreslås å tre i kraft 1. november 2024. Høringsfristen settes til seks uker etter dokumentets utsendelse.

Sentrale frister i volummodell melk samt maksimalt innlegg på reguleringslager vil fremgå av regelverk som LMD sender på høring, og omfattes ikke av Omsetningsrådets regelverk.

Om endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

I markedsreguleringsforskriften heter det i § 1 første og annet ledd i gjeldende regelverk:

«Markedsreguleringens formål innen produksjonene melk og korn er gjennom et sett av virkemidler å bidra til uttak av avtalt målpris i samsvar med forutsetningene om at målpris skal kunne oppnås ved markedsbalanse.

Markedsreguleringens formål innen produksjonene egg og kjøtt av storfe, sau/lam og svin er gjennom et sett av virkemidler å sikre et balansert marked i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk.»

Dette foreslås endret til:

«Markedsreguleringens formål innen produksjonen korn er gjennom et sett av virkemidler å bidra til uttak av avtalt målpris i samsvar med forutsetningene om at målpris skal kunne oppnås ved markedsbalanse.

Markedsreguleringens formål innen produksjonene melk, egg og kjøtt av storfe, sau/lam og svin er gjennom et sett av virkemidler å sikre et balansert marked i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk.»

I markedsreguleringsforskriften heter det i § 3-1 første og annet ledd i gjeldende regelverk:

«Markedsregulator innen produksjonene melk og korn har ansvar for å søke å ta ut avtalt målpris i samsvar med forutsetningene om at målpris skal kunne oppnås ved markedsbalanse.

Markedsregulator innen produksjonene egg og kjøtt av storfe, sau/lam og svin har ansvaret for å sikre et balansert marked i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk.»

Dette foreslås endret til:

«Markedsregulator innen produksjonen korn har ansvar for å søke å ta ut avtalt målpris i samsvar med forutsetningene om at målpris skal kunne oppnås ved markedsbalanse.

Markedsregulator innen produksjonene melk, egg og kjøtt av storfe, sau/lam og svin har ansvaret for å sikre et balansert marked i samsvar med gjeldende landbrukspolitik.

I markedsreguleringsforskriften heter det i § 6 tredje ledd i gjeldende regelverk:

«Tine SA skal gjøre prisprognoser ett år frem i tid tilgjengelig for aktørene. Tine SA skal dessuten varsle alle meieriselskaper om endringer i noteringsprisen umiddelbart etter vedtak og senest to uker før de trer i kraft. Dersom slik varsling ikke foretas har meieriselskapene rett, men ikke plikt til å kjøpe melk til gjeldende noteringspris inntil tilsvarende frist har løpt.»

Dette foreslås endret til:

«Tine SA skal gjøre prisprognoser et halvt år frem i tid tilgjengelig for aktørene. Tine SA skal dessuten varsle alle meieriselskaper om endringer i noteringsprisen umiddelbart etter vedtak og senest to uker før de trer i kraft. Dersom slik varsling ikke foretas har meieriselskapene rett, men ikke plikt til å kjøpe melk til gjeldende noteringspris inntil tilsvarende frist har løpt.»

Om endring i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter

I retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 1 Definisjoner bokstav b heter det i gjeldende regelverk:

«Noteringspris: Den pris markedsregulator oppnår på noteringspunktet på målprisvaren rå melk ut fra rådende markedsforhold for salg til videre foredling hos Tine SA og uavhengig aktør.»

Dette foreslås endret til:

«Noteringspris: Den pris markedsregulator oppnår på noteringspunktet på representantvaren rå melk ut fra rådende markedsforhold for salg til videre foredling hos Tine SA og uavhengig aktør.»

Om endring i kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten

I kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten punkt 1 Formål heter det i gjeldende regelverk:

«Formålet med kravspesifikasjonen er å angi krav til kvalitet og kjemisk innhold av melk som målprisvare ved noteringspunktet.»

Dette foreslås endret til:

«Formålet med kravspesifikasjonen er å angi krav til kvalitet og kjemisk innhold av melk som representantvare ved noteringstidspunktet.»

Om forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren

Innføring av volummodell melk vil gi Tine et nytt ansvar ved at de nå skal sette en prisambisjon i form av en planlagt gjennomsnittlig engrospris. For Tines konkurrenter er det viktig å ha et forutsigbart system. For å sikre tillit og legitimitet til volummodell melk og Tines ansvar som markedsregulator, vurderer Landbruksdirektoratet at det er behov for å

etablere retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren, slik det er for kjøtt og egg. Dette for å utfylle nærmere hva som ligger i Tines informasjonsplikt etter markedsreguleringsforskriften § 6.

Utkastet til de foreslåtte retningslinjene som er vedlagt, er laget med utgangspunkt i de retningslinjene som gjelder om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren, men er tilpasset meierimarkedet og informasjonsarbeidet til Tine.

Til punkt 1. Tilgjengelighet:

Markedsreguleringsforskriften § 6 slår fast at markedsregulator skal sikre alle «markedsaktører» lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret.

Tine publiserer i dag informasjonen på sine nettsider, og det foreslås at retningslinjene om informasjonsflyt reflekterer det Tine gjør i praksis i så stor grad som mulig. Derfor foreslås det at det i punkt 1 også er et krav om at Tine gjør informasjonen tilgjengelig på sin nettside.

Til punkt 2. Markedsoversikt:

Punktet lister opp sentrale forhold i meierisektoren som markedsregulator skal informere om. Markedsregulator har også en plikt til å orientere om markedssituasjonen ved forespørsel fra Omsetningsrådet eller Landbruksdirektoratet. Dette for å ivareta et eventuelt behov for informasjon utenom de faste tidspunktene.

Til punkt 3. Oversikt over sammensetningen på reguleringslager:

Det foreslås at markedsregulator «månedlig» skal oppgi oversikten over sammensetningen på reguleringslager, og ikke «ukentlig», slik det er for kjøtt og egg. Det vurderes for meierisektoren at en økt rapportering av sammensetningen på reguleringslager vil ha begrenset verdi for aktørene i verdikjeden, da salg av reguleringsvare ikke forekommer for melk som for kjøtt og egg.

Til punkt 4. Endringer i prisløype:

Innholdet i punkt 4 sammenfaller med markedsreguleringsforskriften § 6 tredje ledd annet punktum.

Til punkt 5. Prognoser for markedssituasjonen:

Det foreslås at markedsregulator skal utarbeide minst seks nasjonale produksjons- og forbruksprognoser i løpet av året.

Utsending av høringsnotatet med vedlegg

Ved vedtak av et endelig høringsnotat med vedlegg, vil Landbruksdirektoratet ferdigstille dokumentene til utsending. Forslag til endringer vil sendes ut i samme format som følger av vedleggene her. Det tas forbehold om at Landbruksdirektoratet har mulighet til å gjøre redaksjonelle endringer i høringsnotatet før utsendelse, for eksempel oppdatering av høringsfrist og dato på dokumentet.

Sak nr.: 072/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 20.08.2024	Tittel: Korn - Omsetningsavgift for korn - kornåret 2024/2025	Saks nr.: 24/55442- 3

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har vedtatt maksimalsats for omsetningsavgift for korn og oljefrø for kornåret 2024/2025 på 4,0 øre per kg, gjeldende fra 1. juli 2024.

Felleskjøpet Agri har lagt fram en avlingsprognose på 1 237 300 tonn norsk korn, eksklusive oljefrø og erter, derav 160 400 tonn mathvete. I prognosen er det tatt utgangspunkt i at 32 000 tonn havre og 2 700 tonn bygg blir benyttet som matkorn. Det er ikke prognosert kostnader til overlagering eller omdisponering av matkorn.

For kostnader til administrasjon og opplysningsvirksomhet er vedtatt budsjett for 2. halvår 2024 lagt til grunn, samt et prognosert budsjett for 2. halvår 2025. Kostnader til faglige tiltak, KSL Matmerk og administrasjon av Omsetningsrådet er iht. vedtatt budsjett for 2024. Samlet kostnad til markedsregulering er satt til 13,5 mill. kroner.

Det legges til grunn at fondet for korn ved utgangen av kornåret er på ca. 25 mill. kroner. Netto gir dette bruk av 11,2 mill. kroner til markedsregulering i 2024/2025.

Det foreslås en avgift på 1,0 øre per kg.

Hjemmel

Forskrift 1999-06-29 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk § 1.

Forutsetninger

Styret i FKA vedtar forslag til omsetningsavgift for kornåret 2024/2025 på 1,0 øre per kg, gjeldende fra 1. juli 2024, i sitt møte den 16. august 2024.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 14. august 2024
Prognose for kornåret 2024/25 av 14. august 2024

Møtebehandling

I tråd med forutsetningen vedtok styret i FKA forslag til omsetningsavgift for kornåret 2024/2025 på 1,0 øre per kg i sitt møte den 16. august 2024.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.

Vedtak

Omsetningsavgiften på korn og oljefrø fastsettes for perioden fra 01.07.2024 til 30.06.2025, kornåret 2024/2025, til 1,0 øre per kg.

Korn - Omsetningsavgift for korn - kornåret 2024/2025

Felleskjøpet Agri (FKA) har i brev av 14. august 2024 foreslått en sats for omsetningsavgift for kornåret 2024/2025 på 1,0 øre per kg for korn og oljefrø som omsettes gjennom markedsordningen.

FKAs første prognose for 2024/2025 ble fastsatt 14. august 2024. Omsetningsrådet vedtok 20. juni 2024 et forslag om å sette maksimalsatsen for omsetningsavgift for kornåret 2024/2025 til 4,0 øre per kg.

Landbruks- og matdepartementet meddeler i brev av 26. juni 2024 at de følger Omsetningsrådets tilråding. Dette fremgår av forskrift av 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk. Forslaget til omsetningsavgift ligger innenfor maksimalsatsen. Det forutsettes at avgiften ligger fast hele kornåret, som vedtatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 5. juni 2003.

FKA har ved beregning av omsetningsavgiften, etter tidligere anmodning fra Landbruksdirektoratet, ikke lagt inn sikkerhetsmargin i prognoseberegningene, men lagt inn nødvendig buffer i fondet for omsetningsavgift korn. FKA har tatt utgangspunkt i at fondet ved inngangen til kornsesongen 2024/2025 er på ca. 25 mill. kroner. Det var ingen reguleringstiltak etter sesongen 2023/2024.

Ved beregning av omsetningsavgiften legger FKA følgende til grunn:

- Arealet for 2024 er uendret fra 2023.
- En avlingsprognose på 1 237 300 tonn korn, eksklusive oljefrø og erter.
- En matkornandel på 63 % for hvete og 26 % for rug, basert på henholdsvis 10-års medianverdi for hvete og fem års medianverdi for rug.
- Forbruket av norske kornråvarer til mat er prognosert til 310 500 tonn, derav 259 600 tonn hvete, 14 300 tonn rug, 33 900 tonn havre og 2 700 tonn bygg. Dette gir et underskudd av norsk matkorn på 110 000 tonn.
- Forbruket av kraftfôr i kornåret 2024/2025 er prognosert til 1 928 000 tonn.
- Andel karbohydratråvarer i kraftfôret er satt til 74,0 prosent, en økning på 0,6 prosent fra forrige kornår, til sammen 1 426 000 tonn. Korrigert for kli gir dette et rom for norsk korn på 1 371 000 tonn og dermed et underskudd av norsk fôrkorn på 333 000 tonn.
- Opplysningsvirksomhet og administrasjon er lagt inn som budsjettert for 2024, samt et prognosert budsjett for 1. halvår 2025.
- Administrasjon for Omsetningsrådet og faglige tiltak og er lagt inn og budsjettert med de prosjekter som er vedtatt for 2024, samt et planlagt prosjekt for å stanse nedgangen i brødsalget i 1. halvår 2025.

Landbruksdirektoratets vurderinger

I prognosen er det forutsatt at kornarealet er uendret. Siden tidspunkt for søknad om produksjonstilskudd medfører at tallene først blir tilgjengelige i november, er dette, etter direktoratets vurdering, det best mulige anslaget. Det er heller ikke på bakgrunn av de siste års erfaringer noen indikasjoner på vesentlige avvik.

Avlingen er fastsatt med grunnlag i anslag fra Norsk Landbruksrådgeving. Siden mesteparten av kornet fortsatt ikke er tresket, og at været de kommende ukene også vil ha betydning for andel mat- og fôrkorn, har vedlagte prognose en del usikkerhetsfaktorer. Den vurderes likevel til å være det nærmeste det er mulig å anslå avlingen høsten 2024 per dags dato.

Ved beregning av maksimalavgiften i juni ble det lagt til grunn et avlingsnivå pr. dekar som var på nivå med 2022-avlingen, tilsvarende 1 409 000 tonn. Den første prognosen av 14. august 2024 viser et avlingsnivå som ligger 139 000 tonn under dette. Det ble videre forutsatt at høyeste kostnader til regulering av korn ville oppstå dersom tilgangen av korn med matkvalitet gav behov for nedskriving til fôrkorn. Som grunnlag for maksimalsats ble det forutsatt en matkornandel i hvete og rug på henholdsvis 75 og 37,5 prosent, som er tilsvarende høyeste matandel siste fem år.

Matkornandelen er i prognosen av 14. august satt til 63 og 26 prosent for henholdsvis hvete og rug. Prognosen viser en mindre hveteavling både i forhold til høsten 2022 og fem års median. Det forventes ikke nedskriving eller overlagering av hvete.

Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i kalenderåret 2023 viser 1 958 052 tonn. FKA har for kornåret 2024/2025 forutsatt et kraftfôrforbruk på 1 925 000 tonn, som er ca. 33 000 tonn lavere enn salget i 2023. Salget per første kvartal 2024 viser en nedgang i totalsalg sammenlignet med tilsvarende periode året før. Reduksjonen er i hovedsak på fôr til svin på ca. 2 578 tonn. Prognosert salg, slik FKA har lagt til grunn, er derfor som forventet.

FKA har ved prognosering av forbruket benyttet de samme prinsippene som tidligere. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til dette.

I samsvar med tidligere vedtak i Omsetningsrådet, jf. budsjett for 2024 er følgende vedtatt: Administrasjonskostnader til FKA og Omsetningsrådet på hhv. 6,1 og 1,5 mill. kroner, midler til faglige tiltak og opplysningsarbeid, 3,7 mill. kroner. I tillegg er det lagt til grunn en prognosert økning til administrasjonskostnader og opplysningsarbeid for budsjettet for 2025, samt planlagt deltakelse i prosjektet «Brødkampanjen». Søknad vil bli sendt i løpet av kort tid. Samlet utgjør dette 11,8 mill. kroner for kornåret 2024/2025.

Det er ønskelig med et fond på ca. 25 mill. kroner, som i henhold til Landbruksdirektoratets regnskapsoversikt er fondsstørrelses per 1. juli 2024.

Årets forslag til omsetningsavgift har tatt utgangspunkt i at det ikke vil være behov for omdisponering eller overlagering, fondet belastes dermed kun med kostnader til administrasjon og prognoser, opplysningsarbeid og faglige tiltak. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til dette. Behov for tilførte midler gjennom omsetningsavgiften blir da 11,2 mill. kroner, og eventuelle behov for markedsregulering som et resultat av endrede forutsetninger kan dekkes gjennom å belaste fondet.

Med en avling på 1 270 000 tonn, inkludert oljefrø og erter, tilsvarer dette en avgift på 0,9 øre per kg. FKA foreslår en avgift avrundet til 1,0 øre per kg.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av satsen for omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler at forslaget godkjennes.

**Markedsregulators forslag til budsjett for markedsregulering for kornåret
2024/2025 (01.07.2024 til 30.06.2025)**

Kostnadsposter	tonn	kr/tonn	kr
Omdisponering	0		-
Overlagring	0		-
Andre tiltak	0		
Administrasjon omsetningsrådet			1 800 000
Administrasjon og prognoser NFK			6 300 000
Faglige tiltak og opplysningsarbeid			5 443 000
Sum markedsreguleringskostnader 2024-avling			13 543 000
Tilpassing av fond (-)			215 952
Renteinntekter fond			2 100 000
Sum kostnader			11 227 048
Salgsavling inkl. proteinvekster, tonn		1 270 000	
Reguleringskostnader, øre/kg			0,9

Tidligere satser for omsetningsavgift på korn

	Maksimalsats,	Endelig sats, øre
Kornår	øre per kg	per kg
2019/2020	5,5	4,0
2020/2021	3,0	1,0
2021/2022	4,0	2,5
2022/2023	2,5	2,0
2023/2024	6,0	3,0